

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie industrie, onderzoek en energie

2005/0221(COD)

4.5.2006

ADVIES

van de Commissie industrie, onderzoek en energie

aan de Commissie cultuur en onderwijs

inzake het voorstel voor een aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad inzake kerncompetenties voor levenslang leren
(COM(2005)0548 – C6-0375/2005 – 2005/0221(COD))

Rapporteur voor advies: Umberto Pirilli

PA_Leg

BEKNOPTE TOELICHTING

De grondslag voor het kennen is het inzicht, of beter gezegd: de omstandigheden waaronder men iets inziet en die de mens in staat stellen om kennis te verwerven.

Deze aanbeveling gebruikt de term "competenties" en maakt een onderscheid tussen basis- en kerncompetenties ; ze stelt dat de basiscompetenties eenieder aangeleerd moeten worden, dat dus iedereen gestimuleerd moet worden om de kerncompetenties te verwerven, die uiteindelijk de mogelijkheid bieden om tot ontwikkeling te komen en te groeien.

In navolging van internationaal studiewerk omschrijft de aanbeveling competentie als een samengaan van kennis, vaardigheden en ingesteldheid die onder bepaalde omstandigheden geboden zijn; de kerncompetenties zijn dan degene die bijdragen tot persoonlijke ontplooiing, sociale integratie, actief burgerschap en beroepswerkzaamheid.

Het is de ontwikkeling van de kennismaatschappij die de mens verplicht om zich aan te passen en eist dat de kerncompetenties verworven kunnen worden.

De Europese Commissie wijst in haar voorstel de volgende 8 kerncompetenties aan:

1. communicatie in de moedertaal
2. communicatie in vreemde talen
3. wiskundige competentie en basiscompetenties op het gebied van exacte wetenschappen en technologie
4. digitale competentie
5. leercompetentie
6. interpersoonlijke, interculturele sociale en civiele competentie
7. ondernemerschap
8. cultureel bewustzijn

In de bijlage "Kerncompetenties voor levenslang leren - een Europees referentiekader" onderzoekt het voorstel van de Europese Commissie elk van die competenties afzonderlijk en vat ze in een bondig maar alles wel beschouwd volledig overzicht samen.

Voor de eerste vaardigheid bijvoorbeeld omschrijft ze de communicatievaardigheid in de moedertaal als "het vermogen om zowel mondeling als schriftelijk (luisteren, spreken, lezen en schrijven) gedachten, gevoelens en feiten onder woorden te brengen en te interpreteren" en stelt ze vast dat dat vermogen veronderstelt dat iemand de basiswoordenschat kent, de functionele grammatica beheerst en de functies van de taal begrijpt. Of nog: men moet de vaardigheid om te communiceren bezitten.

De term "vaardigheid" komt herhaaldelijk voor: zo onder het 2de, 3de, 4de, 5de, 6de, 7de en 8ste punt.

Vaardigheid blijkt dan ook het essentieel element te zijn waarmee de mens leert, meedeelt, begrijpt, aanwendt, instrumenten gebruikt en hanteert, zoekt, verzamelt, onderscheidt, leert leren, onderhandelt, zich in een bepaalde verhouding-tot plaatst, ontwerpt en op vooruitziende manier bestuurt. Vaardigheid is dus het voornaamste element in de aanbeveling, dat

regelmatig weerkeert. Maar wat we niet vernemen, is hoe een vaardigheid verworven wordt. De tekst verwijst wel stilzwijgend naar de natuurlijke vermogens van de mens, maar dat is niet voldoende.

"Het enige dat ik weet, is dat ik niets weet" - een verhelderende gedachte van Socrates, die de Romeinen met hun opmerkelijke zin voor synthese in de beroemde zin *Scio me nihil scire* vertaald hebben - en een gedachte die het overdenken waard is.

De waarheid is trouwens dat de moderne wetenschapsleer er nog niet in geslaagd is om alle vormen van kennis van de wereld van vandaag te classificeren: meer dan 1000 zijn er geclassificeerd, maar alle dagen duiken er nieuwe kennisvormen op, en samen met de duizenden en nog veel meer vormen van kennis ontstaan er duizenden en nog veel meer beroepen - in een samenleving, de onze, die zo veel haast heeft om de grenzen van de bekwaamheid zonder veel nadenken te slechten. Vandaar ook, en terecht, het voorstel van de Europese commissie om het leerproces aan de hand van een reeks voorstellen die gemakkelijk te onderschrijven zijn, permanent te maken.

Maar op één punt vertoont de aanbeveling een opmerkelijke leemte, en dat is de vooronderstelling over de kerncompetenties. De aanbeveling spreekt eigenlijk van basiscompetenties in het algemeen en heeft moeite om ze te omschrijven.

De uitbouw van de kennismaatschappij betekent naar mijn bescheiden mening niet de constructie van de mens met duizend en één kennisgebieden, en nog veel minder de mens met de 8 kerncompetenties.

Competentie is in werkelijkheid de bijzondere kennis van een bepaald gebied. Een reeks competenties bezitten is dienstig voor de mens, en zo'n mens is op zijn beurt dienstig voor de samenleving.

Een mens opbouwen die in staat is om de samenleving te kennen en te begrijpen, betekent wel dat men hem de basis voor het verwerven van competenties verschaft - niet de basiscompetentie. Terugdenkend aan Socrates en de betekenis van zijn gedachte, betekent het : de mens een zodanige bagage aan kennis en stimulansen geven dat hij zich ervan bewust is dat hij niets weet. Als het terrein van de kennis op die manier bewerkt wordt, dan levert het vruchten in de vorm van inzichten, die de aanbeveling dan attitudes en vaardigheden noemt. De mens die heeft leren nadenken, niet noodzakelijkerwijze een denker, ontwikkelt en vermenigvuldigt zijn technische gaven en maakt van zijn kerncompetenties niet alleen gebruik om zich in de kennismaatschappij in te schakelen maar om haar nieuwe impulsen en een nieuwe ontwikkeling te geven. Sinds Lissabon is er al herhaaldelijk op gewezen dat de menselijke persoon de voornaamste rijkdom is waar Europa op moet bouwen om de kennismaatschappij te verwezenlijken - een belangrijke voorafgaande voorwaarde om de groei en werkgelegenheid te waarborgen.

Maar een persoon kan niet als een robot behandeld worden: iedereen weet dat een zuigeling veel externe stimuli opvangt en dat kinderen die naar school gaan veel vlugger leren. De kinderen vaardigheden en niet inzicht bijbrengen, hun de werking van een machine en niet die van het verstand uitleggen, ze deelachtig maken aan de moderne wereld, en niet aan de mens als zodanig en zijn gedachten, nalaten om ze aan het denken te zetten aan de hand van de

gedachten van de filosofen, hun de mogelijkheid onthouden om de zin voor synthese te bezitten die alleen de studie van het Latijn op zo'n wonderlijke wijze weet te verlenen - zoiets betekent mensen vormen die in staat zijn om in de kennismaatschappij te leven, maar die hun eigen voortdurende ontwikkeling niet zelf in de hand hebben. Een bijzonder diepgaande studie in de loop van de laatste tientallen jaren in Italië heeft aan het licht gebracht dat de beste ingenieurs en fysici een "klassieke" basiskennis bezitten, of m.a.w. op de middelbare school een klassieke vorming met studie van het Grieks, Latijn en de filosofie genoten hebben, en niet een wetenschappelijke vorming met een studie die veeleer op technische doelstellingen gericht is.

Om te besluiten wens ik me positief over het voorstel van de Europese Commissie uit te spreken, maar op voorwaarde dat het begrip basiscompetenties, die iedereen aangeleerd moeten worden, duidelijk omschreven wordt.

Die competenties, die ik zelf liever als basiskennis of -inzichten zou omschrijven, moeten aan de eis voldoen dat ze de individuele persoon mondig maken, en bereid om te leren, te onderscheiden, na te denken en te redeneren.

Het is daarom ten eerste geboden om de schoolvakken aan te wijzen die de kennisdragende mens het beste kunnen helpen vormen - naderhand de persoon die in staat is tot nadenken, begrijpen, en dus ook om tot inzicht te komen. Die vakken zijn op de eerste plaats filosofie en Latijn, die het best geschikt zijn - naast individuele talenten die elke persoon eventueel buiten zijn studie kan bezitten - om iedereen het vermogen te geven om na te denken, zijn gedachten te ordenen en op degelijke en tegelijk bondige manier uit te drukken (zoals in de zin die Julius Caesar toegeschreven wordt: *Veni, vidi, vici*).

AMENDEMENTEN

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie cultuur en onderwijs onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst ¹	Amendementen van het Parlement
	Amendement 1 Overweging 1
(1) De Europese Raad van Lissabon van 2000 concludeerde dat als onderdeel van Europa's antwoord op de mondialisering en de overgang naar kenniseconomieën een Europees kader moet worden bepaald waarin de <i>nieuwe basisvaardigheden</i> worden	(1) De Europese Raad van Lissabon van 2000 concludeerde dat als onderdeel van Europa's antwoord op de mondialisering en de overgang naar kenniseconomieën een Europees kader moet worden bepaald waarin de <i>basiskennis en -inzichten</i> worden

¹ PB C .../Nog niet in het PB gepubliceerd.

beschreven, en benadrukte dat mensen Europa's hoogste goed zijn. Sindsdien zijn deze conclusies regelmatig bekrachtigd, onder andere door de Europese Raden van maart 2003 en maart 2005, en in de nieuw leven ingeblazen Lissabonstrategie die in 2005 werd goedgekeurd.

beschreven, en benadrukte dat mensen Europa's hoogste goed zijn. Sindsdien zijn deze conclusies regelmatig bekrachtigd, onder andere door de Europese Raden van maart 2003 en maart 2005, en in de nieuw leven ingeblazen Lissabonstrategie die in 2005 werd goedgekeurd.

(amendement op heel de tekst toe te passen, overal waar de uitdrukking "kerncompetenties" voorkomt)

Motivering

De basisvorming wil geen competenties maar kennis en inzichten verlenen. Alle kennis samen vormt de grondslag voor het inzicht en de voorafgaande voorwaarde om zich de kerncompetenties eigen te maken.

Amendement 2

Overweging 3

(3) In de mededeling van de Commissie inzake levenslang leren en de daaropvolgende resolutie van de Raad van 27 juni 2002 inzake levenslang leren worden 'de **nieuwe basisvaardigheden**' als prioriteit aangemerkt en wordt benadrukt dat levenslang leren betrekking moet hebben op het leren **vanaf de voorschoolse leeftijd tot na de pensionering**.

(3) In de mededeling van de Commissie inzake levenslang leren en de daaropvolgende resolutie van de Raad van 27 juni 2002 inzake levenslang leren worden 'de basiskennis en -inzichten' als prioriteit aangemerkt en wordt benadrukt dat levenslang leren betrekking moet hebben op het leren **in de loop van heel het leven**.

Motivering

De basisvorming wil geen competenties maar kennis en inzichten verlenen. Alle kennis samen vormt de grondslag voor het inzicht en de voorafgaande voorwaarde om zich de kerncompetenties eigen te maken.

Amendement 3

Aanbevelingen aan de lidstaten, punt 5

5. Te zorgen voor coherentie van de volwasseneneducatie en -scholing voor individuele burgers door nauwe vervlechting met het werkgelegenheids- en sociaal beleid en andere beleidsvormen die jongeren betreffen, en samenwerking met de sociale partners en andere belanghebbenden;

5. Te zorgen voor coherentie van de volwasseneneducatie en -scholing voor individuele burgers door nauwe vervlechting met het werkgelegenheids**beleid**, sociaal beleid, **ondernemings- en vernieuwingsbeleid** en andere beleidsvormen die jongeren betreffen, en samenwerking met de sociale partners en andere belanghebbenden;

Motivering

Het voorstel moet rechtstreekse verbindingen met het ondernemings- en vernieuwingsbeleid van de Gemeenschap bevatten, omdat competitiviteit, vernieuwing, onderwijs en opleiding onderling samenhangen. Het Europees beleidsprogramma levenslang leren zal de competitiviteit helpen verbeteren en in de Europese Unie een vernieuwingsmentaliteit tot stand brengen.

Amendement 4

Nemen nota van het voornemen van de commissie om: punt 3

3. Het ruimere gebruik van de ‘Kerncompetenties voor levenslang leren – een Europees referentiekader’ in gerelateerd communautair beleid te bevorderen en met name bij de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheids-, jeugd- **en** sociaal beleid, en nauwere banden te ontwikkelen met de sociale partners en andere organisaties die op die terreinen werkzaam zijn;

3. Het ruimere gebruik van de ‘Kerncompetenties voor levenslang leren – een Europees referentiekader’ in gerelateerd communautair beleid te bevorderen en met name bij de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheids-, jeugd-, sociaal **en ondernemings- en vernieuwings**beleid, en nauwere banden te ontwikkelen met de sociale partners en andere organisaties die op die terreinen werkzaam zijn;

Motivering

Het voorstel moet rechtstreeks naar de opname van het Europees ondernemings- en vernieuwingsbeleid in het Europees referentiekader verwijzen omdat competitiviteit, vernieuwing, onderwijs en opleiding onderling samenhangen. Het Europees beleidsprogramma levenslang leren zal de competitiviteit helpen verbeteren en in de Europese Unie een vernieuwingsmentaliteit tot stand brengen.

Amendement 5

Bijlage, Inleiding, 1ste alinea, punt 1

1. Communicatie in de moedertaal;

1. Communicatie **en onderwijs** in de moedertaal;

Motivering

Zoals de Unesco blijft herhalen, is onderwijs in de moedertaal een belangrijke factor om er de kwaliteit van te verzekeren.

Amendement 6

Bijlage, punt 4 : Digitale competentie, 1ste alinea : Definitie

Definitie: Digitale competentie omvat de vertrouwdheid met en het kritische gebruik van technologieën van de informatiemaatschappij (IST) voor het werk, in de vrije tijd en voor communicatie. Zij wordt onderbouwd door basisvaardigheden

Definitie: Digitale competentie omvat de vertrouwdheid met en het kritische gebruik van technologieën van de informatiemaatschappij (IST) voor het werk, in de vrije tijd en voor communicatie. Zij wordt onderbouwd door basisvaardigheden

in ICT: het gebruik van computers om informatie op te vragen, te beoordelen, op te slaan, te produceren, te presenteren en uit te wisselen, en om *via internet* te communiceren en deel te nemen aan samenwerkingsnetwerken.

in ICT: het gebruik van computers om informatie op te vragen, te beoordelen, op te slaan, te produceren, te presenteren en uit te wisselen, en om te communiceren en deel te nemen aan samenwerkingsnetwerken *als het internet*.

Motivering

Het internet zelf is het netwerk.

Amendement 7

Bijlage, punt 4 : Digitale competentie, 2de alinea : Essentiële kennis, vaardigheden en attitudes met betrekking tot deze competentie

Digitale competentie vereist een gedegen inzicht in en kennis van de aard, de rol en de mogelijkheden van IST in alledaagse situaties: in het persoonlijke en maatschappelijke leven en op het werk. Zij omvat de voornaamste computertoepassingen zoals tekstverwerking, spreadsheets, databases, opslag en beheer van informatie, en inzicht in de mogelijkheden van internet en communicatie via elektronische media (e-mail, netwerkinstrumenten) voor de vrije tijd, de uitwisseling van informatie en samenwerkingsnetwerken, leren en onderzoek. Men dient ook te begrijpen hoe IST creativiteit en innovatie kan ondersteunen, en op de hoogte te zijn van problemen rond de deugdelijkheid en betrouwbaarheid van de beschikbare informatie en de ethische beginselen van het interactieve gebruik van IST.

Digitale competentie vereist een gedegen inzicht in en kennis van de aard, de rol en de mogelijkheden van IST in alledaagse situaties: in het persoonlijke en maatschappelijke leven en op het werk. Zij omvat de voornaamste computertoepassingen zoals tekstverwerking, spreadsheets, databases, opslag en beheer van informatie, en inzicht in de mogelijkheden van internet en communicatie via elektronische media (e-mail, netwerkinstrumenten) voor de vrije tijd, de uitwisseling van informatie en samenwerkingsnetwerken, leren en onderzoek. Men dient ook te begrijpen hoe IST creativiteit en innovatie kan ondersteunen, en op de hoogte te zijn van problemen rond de deugdelijkheid en betrouwbaarheid van de beschikbare informatie en de ethische beginselen van het interactieve gebruik van IST. ***Van het allerhoogste belang zijn daarbij technologische neutraliteit en onderlinge compatibiliteit.***

Amendement 8

Bijlage, punt 4 : Digitale competentie, 3de alinea : Vaardigheden

De vaardigheden omvatten: het vermogen om informatie te zoeken, te verzamelen en te verwerken en *deze* op kritische en stelselmatige wijze te gebruiken, de relevantie ervan te beoordelen en onderscheid te maken tussen reëel en

De vaardigheden omvatten: het vermogen om informatie te zoeken, te verzamelen en te verwerken en op kritische en stelselmatige wijze te gebruiken, de relevantie ervan te beoordelen en onderscheid te maken tussen reëel en virtueel met in achtname van de

virtueel met in achtning van de onderlinge verbanden. Men moet in staat zijn hulpmiddelen te gebruiken om complexe informatie te produceren, te presenteren en te begrijpen, en toegang te krijgen tot internetdiensten, daarnaar te zoeken en die te gebruiken; men moet ook in staat zijn IST te gebruiken als hulp bij kritisch denken, creativiteit en innovatie.

onderlinge verbanden, **de bekwaamheid om bij gebruik van de computer de persoonlijke levensfeer te beschermen**. Men moet in staat zijn hulpmiddelen te gebruiken om complexe informatie te produceren, te presenteren en te begrijpen, en toegang te krijgen tot internetdiensten, daarnaar te zoeken en die te gebruiken; men moet ook in staat zijn IST te gebruiken als hulp bij kritisch denken, creativiteit en innovatie.

Amendement 9

Bijlage, punt 7 Ondernemerschap, "Essentiële kennis, vaardigheden en attitudes met betrekking tot deze competentie", 3de alinea

Een ondernemersattitude wordt gekenmerkt door initiatief, proactiviteit, onafhankelijkheid en innovatie in het persoonlijke en maatschappelijke leven en op het werk. Hiertoe behoren ook motivatie en de vastbeslotenheid om doelstellingen te halen, hetzij persoonlijke, hetzij gemeenschappelijke, en/of op het werk.

Een ondernemersattitude wordt gekenmerkt door initiatief, proactiviteit, **beseft van de gevaren waar een ondernemer aan blootstaat en** onafhankelijkheid en innovatie in het persoonlijke en maatschappelijke leven en op het werk. Hiertoe behoren ook motivatie en de vastbeslotenheid om doelstellingen te halen, hetzij persoonlijke, hetzij gemeenschappelijke, en/of op het werk, **en meer in het algemeen het tot stand brengen van een gunstig bedrijfsklimaat**.

Motivering

Om ondernemingsgeest aan te moedigen moeten er onmiddellijk maatregelen getroffen worden om het angstgevoel weg te nemen dat een sterke rem op de ontwikkeling van vaardigheden plaatst, en om een bedrijfsklimaat tot stand te brengen dat vernieuwing beloont in plaats van ze te bestraffen.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad inzake kerncompetenties voor levenslang leren
Document- en procedurenummers	COM(2005)0548 – C6 0375/2005 – 2005/0221(COD)
Commissie ten principale	CULT
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ITRE 17.11.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Umberto Pirilli 13.12.2005
Vervangen rapporteur voor advies	
Behandeling in de commissie	20.3.2006
Datum goedkeuring	4.5.2006
Uitslag eindstemming	+: 38 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Renato Brunetta, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Nicole Fontaine, Umberto Guidoni, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Vincenzo Lavarra, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Umberto Pirilli, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	María del Pilar Ayuso González, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Edit Herczog, Mieczysław Edmund Janowski, Esko Seppänen, Lambert van Nistelrooij, Francisca Pleguezuelos Aguilar
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...